ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 5ης Νοεμβρίου 1986 *

Στην υπόθεση 160/85,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Sergio Fabro, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον Luigi Ferrari Bravo, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών, επικουρούμενο από τον Oscar Fiumara, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΟΚ, επειδή, παρά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Νοεμβρίου 1981 (στις υποθέσεις 28/81 και 29/81, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1981, σσ. 2577 και 2585 αντίστοιχα), δεν έχει ακόμη μεταφέρει στην εσωτερική της έννομη τάξη τις οδηγίες του Συμβουλίου 74/561/ΕΟΚ, περί προσβάσεως στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών, και 74/562/ΕΟΚ, περί προσβάσεως στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών (ΕΕ ειδ. έκδ. 07/001, σσ. 231 και 236 αντίστοιχα),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, Κ. Κακούρη, T. F. O' Higgins και F. Schockweiler, προέδρους τμήματος, G. Bosco, T. Koopmans, K. Bahlmann, R. Joliet και G. C. Rodríguez Iglesias, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn,
γραμματέας: P. Heim,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Ιουλίου 1986,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Ιουλίου 1986,

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Μαΐου 1985, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΟΚ, επειδή δεν έχει ακόμη μεταφέρει στην εσωτερική της έννομη τάξη τις οδηγίες 74/561/ΕΟΚ και 74/562/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Νοεμβρίου 1974, από τις οποίες η μεν πρώτη αφορά την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών, η δε δεύτερη την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών (ΕΕ ειδ. έκδ. 07/001, σσ. 231 και 236 αντίστοιχα), παρά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Νοεμβρίου 1981 (στις υποθέσεις 28 και 29/81, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1981, σσ. 2577 και 2585 αντίστοιχα).

2 Με την παραπάνω απόφασή του στην υπόθεση 28/81 το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

« Η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσης προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις για την συμμόρφωσή της με την οδηγία 74/561 του Συμβουλίου, της 12ης Νοεμβρίου 1974, περί προσβάσεως στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών (ΕΕ ειδ. έκδ. Ν 308, 07/001, σ. 231), παρέβη υποχρέωση που υπέχει εκ της Συνθήκης ΕΟΚ. »

3 Στο πλαίσιο της προαναφερθείσας υπόθεσης 29/81 το Δικαστήριο αποφάνθηκε με απόφαση που φέρει την ίδια ημερομηνία ως εξής:

« Η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσης προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις για τη συμμόρφωσή της με την οδηγία 74/562 του Συμβουλίου, της

12ης Νοεμβρίου 1974, περί προσβάσεως στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών (ΕΕ ειδ. έκδ. Ν 308, 07/001, σ. 236), παρέβη υποχρέωση που υπέχει εκ της Συνθήκης ΕΟΚ. »

4 Το ιστορικό της διαφοράς καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων εκτίθενται στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται παρακάτω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για να σχηματίσει κρίση το Δικαστήριο.

5 Η Επιτροπή έκρινε ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν είχε προχωρήσει στην εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 10ης Νοεμβρίου 1981 και, ύστερα από ανταλλαγή εγγράφων με την ιταλική κυβέρνηση, κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ. Αφού προηγουμένως έταξε προθεσμία στην Ιταλική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, η Επιτροπή εξέδωσε στις 4 Φεβρουαρίου 1985 αιτιολογημένη γνώμη. Επειδή καμία συνέχεια δεν δόθηκε στην εν λόγω γνώμη, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

6 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΟΚ, η Ιταλική Δημοκρατία όφειλε να λάβει, μετά την έκδοση των προαναφερθεισών αποφάσεων της 10ης Νοεμβρίου 1981, τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά των εν λόγω οδηγιών στην εσωτερική της έννομη τάξη, ώστε να παύσει η παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ. Αρκετά έτη μετά την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων του Δικαστηρίου, η Ιταλική Δημοκρατία δεν θέσπισε κανένα μέτρο για να συμμορφωθεί με αυτές.

7 Η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η Βουλή είχε εγκρίνει κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο νομοσχέδιο που προέβλεπε τη μεταφορά της οδηγίας 74/561/ΕΟΚ, πλην όμως η λήξη της βουλευτικής περιόδου δεν επέτρεψε την περάτωση της κοινοβουλευτικής διαδικασίας και την οριστική ψήφιση του νομοσχεδίου. Σε ορισμένα όμως νομοσχέδια που τελούν ακόμη υπό συζήτηση στην παρούσα Βουλή έχουν ενσωματωθεί διατάξεις για τη μεταφορά των εν λόγω δύο οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη της Ιταλίας.

8 Στο σημείο αυτό πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να επικαλεστούν διατάξεις, την ακολουθούμενη πρα-

κτική ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης τους για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει του κοινοτικού δικαίου. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες οδηγίες 74/561/ΕΟΚ και 74/562/ΕΟΚ, τα εθνικά μέτρα έπρεπε να είχαν θεσπιστεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1977. Με τις παραπάνω αποφάσεις της 10ης Νοεμβρίου 1981, το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η Ιταλική Δημοκρατία είχε παραβεί τις υποχρεώσεις που υπείχε από τη Συνθήκη, επειδή δεν είχε εκτελέσει τις οδηγίες εμπροθέσμως.

9 Η Ιταλική Δημοκρατία όφειλε, βάσει του άρθρου 171 της Συνθήκης ΕΟΚ, να λάβει τα μέτρα που συνεπαγόταν η εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου. Το άρθρο αυτό δεν ορίζει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ληφθούν τα εν λόγω μέτρα. Η εκτέλεση της αποφάσεως πρέπει πάντως να αρχίσει αμέσως και να περατωθεί το συντομότερο δυνατόν· αυτό όμως δεν συνέβη στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι έχουν ήδη διαρρεύσει αρκετά έτη από την έκδοση των οικείων αποφάσεων.

10 Πρέπει επομένως να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΟΚ, επειδή δεν έχει ακόμη λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εκτελέσει τις οδηγίες 74/561/ΕΟΚ και 74/562/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Νοεμβρίου 1974, από τις οποίες η μεν πρώτη αφορά την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών, η δε δεύτερη την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών (ΕΕ ειδ. έκδ. 07/001, σσ. 231 και 236 αντίστοιχα), παρά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Νοεμβρίου 1981 (στις υποθέσεις 28/81 και 29/81, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1981, σσ. 2577 και 2585 αντίστοιχα).

Επί των δικαστικών εξόδων

11 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η Ιταλική Δημοκρατία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) **Η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΟΚ, επειδή δεν έχει ακόμη λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εκτελέσει τις οδηγίες 74/561/ΕΟΚ και 74/562/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Νοεμβρίου 1974, από τις οποίες η μεν πρώτη αφορά την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα εμπορευμάτων στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών, η δε δεύτερη την πρόσβαση στο επάγγελμα του μεταφορέα επιβατών στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών οδικών μεταφορών, παρά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Νοεμβρίου 1981 (στις υποθέσεις 28/81 και 29/81, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Συλλογή 1981, σσ. 2577 και 2585 αντίστοιχα).**

2) **Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Mackenzie Stuart Κακούρης O' Higgins Schockweiler

Bosco Koopmans Bahlmann Joliet Rodríguez Iglesias

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Νοεμβρίου 1986.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart